

24.11.2010

S İ R K Ü L E R : 2010/41

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA
İLİŞKİN KANUN TASARISI
İLE İLGİLİ BAKAN AÇIKLAMASI**

KAPSAMA GİREN İDARELER

- Maliye Bakanlığı,
- Gümrük Müsteşarlığı,
- Sosyal Güvenlik Kurumu,
- İl Özel İdareleri ve Belediyeler,
- Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri,
- TEDAŞ
- YURT- KUR
- TRT
- KOSGEB
- TOBB ve TOBB'a bağlı odalar
- OSB

KAPSAMA GİREN ALACAKLAR

- Vergiler ve vergi cezaları
- Gümrük vergileri ve idari para cezaları

- Sosyal güvenlik primleri ve idari para cezaları
- İl özel idarelerinin çeşitli harç ve katılma payı gibi bazı alacakları
- Belediyelerin vergi, tarifeden doğan ücret ve su alacakları
- Büyükşehir belediyelerinin su ve atık su alacakları
- TEDAŞ'ın elektrik alacakları
- YURT-KUR'un öğrenim kredisi alacakları
- TRT'nin elektrik payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklı alacaklar
- KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları
- TOBB'un ve bağlı odalarının oda aidatı alacakları
- OSB'nin elektrik, su doğalgaz alacakları ile yönetim aidatları alacakları

KAPSAMA GİREN ALACAKLARIN DÖNEMİ (I)

- Vergiler ve gümrük vergileri açısından;
- 31.07.2010 tarihinden önceki dönemler,
- Beyana dayanan vergilerde 31.07.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler
- 2010 yılına ilişkin 31.07.2010 tarihinden önce tahakkuk eden emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, motorlu taşıtlar vergisi

KAPSAMA GİREN ALACAKLARIN DÖNEMİ (II)

- Sosyal güvenlik primleri açısından;
 - Haziran 2010 ve önceki aylara ait;
 - İşveren ve sigortalılara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
 - İsteğe bağlı sigortalılar ve topluluk sigortalılarına ilişkin primler,
 - Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikteki kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanların aylığından kesilmesi veya kendisince ödenmesi gereken sosyal güvenlik destek primi,
 - Sosyal Güvenlik Kurumunca takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi, eğitime katkı payı,
- 30.6.2010 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,
- 31.7.2010 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları,

KAPSAMA GİREN ALACAKLARIN DÖNEMİ (III)

- Elektrik, su alacakları açısından;
- 31.07.2010 tarihinden önce ödenmesi gerekenler
- TOBB ve bağlı odaların aidatları açısından;
- Hazırlanan tasarının yürürlüğe girmesinden önce ödenmesi gereken aidatlar
- Diğer alacaklar açısından;
- 31.07.2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödenmemiş olanlar.

TASARI İLE GETİRİLEN İMKÂNLAR

- Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılması
- İhtilafli alacakların ihtilafına son verilerek tahsilâtının hızlandırılması
- Kanundan önce başlamış inceleme ve tarhiyat işlemlerinin tamamlanması sonucunda tarh edilecek vergiler için de Kanundan yararlanma imkânı
- Matrah ve vergi artırımını
- Stok beyanı ve kayıtların düzeltilmesi
- Yapılandırılan alacakların taksitle ödenmesi
- Vergi borçlarının kredi kartıyla da ödenebilmesi
- Süresinde ödenemeyen taksitlerin belli şartlarla ödenmesine izin verilmesi
- Varlık Barışı Kanunu kapsamında bildirim ve beyanda bulunmakla birlikte çeşitli nedenlerle Kanunun sağladığı imkanlardan yararlanamayanlara ilave bir hak tanınmaktadır.

KESİNLEŞMİŞ ALACAKLAR

- Kesinleşmiş Kamu Alacaklarında;
 - Alacak asıllarının tamamı,
 - SGK tarafından uygulanan idari para cezalarının % 50'si,
 - Alacak aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si,
 - Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak belirlenecek tutar, ödenecektir.
 - Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların tamamının,
 - Para cezalarının kalan % 50'sinin,
 - Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamının, tahsilinden vazgeçilecektir.
 - TEDAŞ, TRT, KOSGEB ve OSB alacaklarında da aynı kurallar uygulanacaktır.

İHTİLAFLI ALACAKLAR

İhtilafli Kamu Alacaklarında;

- İhtilafın bulunduğu safhaya göre;
 - Alacak asıllarının % 50'si veya % 20'si,
 - Asla bağlı olmayan cezaların %25'i veya %10'u,
 - Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.
- Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı ile gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklardan vazgeçilecektir.
- SGK'nın prim alacak asıllarında ise herhangi bir indirim yapılmayacak, idari para cezalarının % 25'i ile gecikme zammı ve gecikme cezası yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak belirlenecek tutar ödenecektir.

İNCELEME VE TARHIYAT SAFHASINDAKİ ALACAKLAR

- İnceleme ve tarhiyat safhasındaki alacaklarda başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra;
- Tarh edilen verginin % 50'si,
- Gecikme faizi yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecek, kalan alacak asılları ve vergi cezaları ile gecikme faizi gibi fer'i alacaklardan vazgeçilecektir.

PİŞMANLIK BEYANLARI

- Pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanname veren mükelleflerin, tahakkuk eden;
 - Vergilerin tamamını,
 - Pişmanlık zammı, gecikme faizi yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutarı, ödemeleri halinde vergi cezalarının, pişmanlık zammının, gecikme faizinin tahsilinden vazgeçilecektir.
 - Gümrük vergileri için de aynı esaslar öngörülmüştür.
 - Emlak vergisi bildirimini süresinde vermemiş olan mükelleflere bildirimde bulunma imkanı verilmekte,
- Vergilerin tamamı,
- Gecikme faizi yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmesi şartıyla, bu vergiye bağlı gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilmektedir.

MATRAH ve VERGİ ARTIRIMI

- Mükelleflerin 2006 ila 2009 yıllarında beyan ettikleri;
 - Gelir Vergisi
 - Kurumlar Vergisi
 - Gelir Stopaj Vergisi
 - Katma Değer Vergisi

matrahlarını/vergilerini Kanunda öngörülen oranlarda artırmaları ve belli bir oranda vergi ödemeleri koşuluna bağlı olarak bu vergi türlerinden inceleme ve tarhiyata muhatap olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

STOK BEYANI VE VARLIK BARIŞI

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan malları kayda alma,
- Kayıtlarda mevcut olduğu halde işletmede yer almayan mallar ile kasa mevcutları için düzeltme işlemleri yapma, imkanı getirilmektedir.
- Mükelleflerin beyan ettikleri bu değerler üzerinden belirli bir oranda vergi ödemeleri halinde herhangi bir vergi ve ceza uygulanmayacağına ilişkin düzenleme yapılarak işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi sağlanmaktadır.
- Yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyenler ile süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanlara ve tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlere Varlık Barışından yararlanabilmeleri için ilave süre verilmektedir.

KANUNDAN YARARLANMA ŞARTLARI

- Yazılı başvuru
- Açılan davalardan vazgeçilmesi
- Ödemelerin süresinde yapılması
- Taksit ödeme süresince cari dönem vergi ve prim ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi

TAKSİT SAYISI VE ÖDEME SÜRESİ

- Başvuruların Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılması öngörülmüştür.
- Ödemeler peşin yapılabileceği gibi, taksitle de yapılabilecektir.
- Genel olarak 18 taksitte 36 ayda ödeme imkanı verilmiştir. Ancak daha kısa sürede ödeme seçeneği de bulunmaktadır.
- Vergi borçlarının kredi kartına taksit olarak yansıtılması suretiyle ödenmesine imkan verilmektedir.

- Ödemelere; Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları için Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen dördüncü aydan, diğer Kurumların alacakları içinse Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen üçüncü aydan itibaren başlanılacaktır.
- Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmayacak, taksitle ödemelerde ise taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıda artırılarak tahsil edilecektir.
- 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,05
- 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,07
- 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,10
- 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,15

katsayısı esas alınacaktır.

SÜRESİNDE ÖDENMEYEN TAKSİTLER

- Bir takvim yılında en fazla 2 taksitin süresinde ödenmemesine izin verilmektedir.
- Süresinde ödenmeyen taksit, son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenebilecektir.
- Ancak ödenmeyen taksit gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.
- Kanundan yararlanmanın bir diğer şartı, cari dönem vergi ve prim ödeme yükümlülüklerinin gününde yerine getirilmesidir.
- Cari yükümlülükler açısından da 1 takvim yılında en fazla 2 defa ihlal hakkı verilmektedir.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

- Alacaklı Kurumlar itibarıyla bazı küçük alacakların tahsilinden vazgeçilmektedir.
- 2008 yılında YURT-KUR'un öğrencilerden olan alacaklarına ilişkin yayımlanmış yapılandırma yasası da belirli şartlar dahilinde ihya edilmektedir.
- 2008 yılında SGK'nın alacaklarına ilişkin yayımlanmış yapılandırma yasası belirli şartlar dahilinde ihya edilmektedir.
- Sigortalılık süreleri durdurulan kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılar ile çiftçilere, durdurulan sigortalılık sürelerine ait borçlarını, prim borcu bulunan sigortalılar gibi ödeme imkanı sağlanmaktadır.
- Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılar ile çiftçilerin borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemelerinden sonra, hak sahipleri de dahil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılmaktadır.
- 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları %50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, %50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilmektedir.

EK TABLOLAR

GELİR VERGİSİNDE MATRAH ARTIRIMI			
YIL	MÜKELLEİN KENDİ BEYANINA GÖRE MATRAH ARTIŞ ORANLARI (%)	GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN ASGARİ MATRAH ARTIŞ TUTARI (TL)	BEYAN EDİLECEK MATRAH ÜZERİNDEN ÖDENECEK VERGİ ORANI (%)
2006	30	10.000	20
2007	25	12.000	20
2008	20	15.000	20
2009	15	20.000	20

NOT: 1) Beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak matrah, ilgili yıllar için belirlenmiş tutarın 1/5'i basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için 1/10'u olarak dikkate alınır. Vergisini tam olarak ödeyen mükellefler için vergi oranı %15 olarak uygulanır.

2) Vergisini tam ve gününde ödeyen mükellefler için vergi oranı %15 olarak uygulanır.

YILLIK BEYAN EDİLEN GELİR STOPAJ VERGİSİNDE VERGİ ARTIRIMI		KATMA DEĞER VERGİSİNDE VERGİ ARTIRIMI	
YIL	YILLIK BEYAN EDİLEN GAYRİSAFI ÜCRET TUTARI ÜZERİNDEN ARTIRILACAK VERGİ ORANI (%)	YIL	YILLIK HESAPLANAN KDV TUTARI ÜZERİNDEN ARTIRILACAK VERGİ ORANI (%)
2006	5	2006	3
2007	4	2007	2,5
2008	3	2008	2
2009	2	2009	1,5

KURUMLAR VERGİSİNDE MATRAH ARTIRIMI			
YIL	MÜKELLEİN KENDİ BEYANINA GÖRE MATRAH ARTIŞ ORANLARI (%)	KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN ASGARİ MATRAH ARTIŞ TUTARI (TL)	BEYAN EDİLECEK MATRAH ÜZERİNDEN ÖDENECEK VERGİ ORANI (%)
2006	30	30.000	20
2007	25	36.000	20
2008	20	45.000	20
2009	15	60.000	20

NOT: Vergisini tam ve gününde ödeyen mükellefler için vergi oranı %15 olarak uygulanır.

STOKLAR VE KASA MEVCUDUNA İLİŞKİN HÜKÜMLER	
FİİL	HESAPLANACAK VERGİ
İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA VE DEMİRBAŞIN KAYDA ALINMASI	Genel oran tabi emtia ve demirbaş için %10, indirimi oranı tabi emtia ve demirbaş için tabi olduğu oranın yarısı oranında vergi ödenir.
İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN KIYMETLİ MADEN VE ZİYNET EŞYASININ KAYDA ALINMASI	Beyan edilen değerin %2,5'i oranında vergi ödenir.
İŞLETMEDE MEVCUT OLMADIĞI HALDE KAYITLARDA YER ALAN EMTİA VE DEMİRBAŞIN DÜZELTİLMESİ	Hertürlü vergisel yükümlülüğün yerine getirilmesi gerekmektedir.
KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDUNUN DÜZELTİLMESİ	Düzeltilen tutarın %10'u oranında vergi ödenir.